

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyiltér petit sora 60 fillér.</p>
---	--	---

A törvényeket védő Csongrád.

Csongrád, 1901 Márczius 3.

Mig másutt a hazai törvények védik a polgárokat attól, hogy senki ne bántalmazhassa őket az Isten házában, senki ne tegye rá kezét büntetlenül az alapítványi pénzekre, ne vásároljon harangot és pezsgőt azon a pénzen, amit elhunyt szeretteik lelki üdvére adtak az örökösök; ne bujtogosa a polgárokat büntetlenül a hazai hatóságok és jogrend ellen, ne izgssa senki a magyar állam ellen, osztályok és felekezetek ellen a békés polgárokat: — addig Csongrádon és Szentesen a népnek magának kell jogtörő, törvényt gúnyelő és igazságot meggyalázó s botrányok elkövetője ellen a veszélyeztetett jogrend védelmére sorompóba lépni.

Lapunk mai számában közöljük azokat az okiratokat — amelyekből láthatja az ország közvéleménye: hogy Csongrádmegyében a Sima és Hegyi-féle bűnszövetkezzel szemben az alföld népe *milyen jogvédelemben részesül, ha igazságot keres.*

Miután Szentes és Csongrád népe irtózáttal látja, hogy e két hirhedt gonosztevő, ezek a legveszedelmesebb anarkhiszták, gúnyt űznek a törvényekkel, a hatóságokkal: helyesen cselekednek, — ha márczius 15-én Szentesen és Csongrádon is egyszerre tartana népgyűléseket. Egyik helyütt délelőt, másik helyütt délután, ebben az ügyben, hogy az állam és egyház törvényeinek védelmére együttesen járnának kérelemmel a törvényhozáshoz, interpelláció és felirat alakjában, a korona ügyészhez, a főpapsághoz, az összes vármegyékhez, sőt a koronához, és a római szentszékekhez is, amelyet felvilágosítanak — arról hogy ez a javíthatlan, ez a közveszélyes örült megcsalta még a csalhatatlan római pápát is — mikor jobbulást ígért!

(Folytatás.)

VI.

Igazságszolgáltatás helyett kiegyezés — és az engedélyezett anarkhia az alföldön.

Régi igazság, hogy a nagy bűnösöket futni hagyják. Ha valaki ezt a bűnpert fogja olvasni pár évtized múlva — az alföldön: vagy ha valamelyik Duna melléki magyar ember ma olvassa el azokat az aktákat, amelyekkel az idegen beavatkozás lehetővé tette azt, hogy az anarkhia és a sikkasztások engedélyeztessenek a barbárokra vélt magyarok között: az mindenestre szomorúan fogja elgondolni, hogy — bizony a magyar alföldi nép lelki üdvössége, erkölcsi világának fejlesztése, az alföldi közigazgatási és egyházi hatóságok tekintélyének, szóval a jogrendnek védelme — ma még mind olyan dolgok, amelyek csak annyi figyelemben részesülnek, mintha Csongrádmegye Ázsia közepén léteznék.

Az az eljárás, amelyben a Hegyi Antal ellen jogvédelemért fordult egyházi hatóságokat és Csongrádváros közönségét a felsőbb hatóságok részesítették — elsomorító példáit mutatják annak: hogy minő szemmel nézték itt az erkölcs isteni törvényeit, s minő tisztelete lehetett aztán itt a törvényeknek! Együttal azt is meg-

fogják látni a szomszéd vármegyék — hogy miért volt főfészke Csongrád eddig is az alföldi szociális izgatásoknak, s miként indult ki innét az egész országot veszélyeztető anarkhia.

Miként? — A Hegyi Antal és a Sima Ferencz bűnügyi megmutatják a vezérfonalat: arra nézve, hogy miért lehetett a hazai törvények iránti tiszteletet a nép lelkéből kiölni végkép — idegen beavatkozások által, amelyek árnyat vetnek az államhatalom függetlenségére.

Azonban, ha valaki azt képzeli, hogy ez könnyen ment a hazaáruló demagogiának: nagyon tévedne. Mert bizony mikor Hegyi Antal látta, hogy a római kongregáció is kételkedve fogadja az ő igazolasát, védekezését — kénytelen volt a farizeusok legrosszabb fogásaihoz nyulni, s bűnbánatot ígérve és jobbulást esküdve — arra lett kényszerítve, hogy a váci püspöki szentszék összes tagjait kézcsókolás mellett megkérlelje és az elsikkasztott összegekre nézve — lelkismeretével és a «viszonyokkal» kiegyezzek.

Ezt a kiegyezést a 19-ik század büntetőjogi csodáját, unikumát — itt közöljük az alábbi 4 darabban.

1.

Nagyméltóságú és főtiszt. püspök úr! Kegyelmes atyám és főpásztorom!

Belátom immár ama mérhetetlen erkölcsi romlást és országos botrányt, melyet az ellenem folyamatban lévő canonai eljárás során, ugy hivatalos beadványaimban, mint főleg a sajtó útján tett nyilatkozatomban Exellenciád és szent széke iránt tanusított tiszteletlenségekkel és engedetlenséggel okoztam; ugyanazért a midőn ez eikövetett sérelmekért töredelmes szívvel bocsánatot kérek, egyben ünnepélyesen ígéretet teszek, hogy jövőben az Exellenciád és egyházi felsőbbségem iránti tisztelet és engedelmességet mindenkor és mindenben tökéletesen teljesíteni fogom. *Elismerem azt is, — hogy a külföldi szent mise-intentiók kezelése körül rosszalandó módon jártam el.*

Végre beismerem és mélyen fájlalom, hogy az egyházi pénzek és szent misefundációk kezelése körül igen sok szabálytalanságot és visszaélést követtem el, *de ünnepélyesen kijelentem, hogy a nálam elmaradt pénzek visszatérítése iránt teljesen alávetem magamat egyházi felsőbbségem rendeleteinek, a jövőben pedig plébánosi mindennemű hivatalos működésemben szigorúan alkalmazkodni fogok az egyházi törvények, az egyházmegyei szabályrendeletek, s ezek között az 1838-iki utasításokhoz. Mely kijelentéseim és ünnepélyes fogadalmaim után az általam okozott sérelmek és botrányokért ujjal bocsánatot kérve, Exellenciád fölszentelt jobbjának csókolása mellett vagyok a legmélyebb hódolattal és tisztelettel Vácson, 1898. szeptember hó 29-én Exellenciádnak legesekélyebb káplánja Hegyi Antal plébános.*

2.

Főpásztorunk irgalmas levele, melyet a hívekhez intézett a következő:

Krisztusban kedvelt híveim!

Kegyelem nektek és békesség az Istentől!

E két legbecesebb ajándéknak a ti lelki üdvösségetek biztosítására óhajtottam én szolgálatot tenni jelen levelem által. Erre kínálkozó alkalmat adott azon körülmény, hogy *amaz ismeretes állapot, a ti lelki pásztorok nagy tévedései miatt évek hosszú során át átokként nehezédett községtekre, s mely állapot hosszú időn át nagy lelki szorongással tölté el hívő kebleiteket, Isten határtalan kegyelme s a ti buzgó imátok következtében immár végett ért.* — Tekintve a történeteket és azon üdvös változást s teljes átalakulást, mely lelki állapotában bekövetkezett, egy pillanatig sem kételkedem, hogy a ti állhatatos imádságaitok és szakadatlan könyörgéseiteknek eredménye az az örvengetes változás, mely által a ti törvényes lelkipásztorok lelki vakságából kigyógyult, s belátva nagy tévedéseit, mint a megtért tékozló fiú járult hozzám.

Nem lennék méltó hirdetője a szeretet evangéliumának, ha a felolvasottak hallatára megkeményíteném szívemet, s továbbra is a büntető igazságosság álláspontjára helyezkedném.

Lelépek azért az igazság magaslatáról s az irgalom útjára térek. Atyai szeretettel fogadom kegyelmembe megtérő lelkipásztorokat, s a felfüggesztés alól mely által papi és plébánosi tisztének teljesítésétől csaknem kilenc hónapon keresztül eltiltva volt, ezennel ünnepélyesen feloldom.

Kelt Vácson, püspöki székyárosomban, 1898 év okt. 29-ik napján.

Constantin püspök.

3.

Schuszter Constantin Ő nagyméltóságának a papsághoz intézett levele:

Tiszteletendő Testvéreim és Krisztusban szeretett Fiaim!

Tudva levő dolog, hogy Hegyi Antal felfüggesztett plébános fegyelmi ügye, melynek első számai egy évtizedre visszanyúlnak, — végső eldöntés céljából a romai Kuria elé terjesztetett.

A 4-ed fokú bíróság ítéletének kikérése szükséges volt ez ügyben, mert az első fokú által meghozott, s a 2-od fokú által azonnali végrehajtásra súlyosított ítéletet a 3-ad fokú bíróság teljesen leszállította, — s így homlokegyenest ellenkező határozatok után a legfőbb egyházi bíróság eldöntése föltétlenül kikérendő volt.

A pápa Ő Szentsége nevében itélni hivatott Romai Szent Congregatio a törvényesen hozzá felebbzett ügyet, — amennyiben az egész irathalmaz magyar nyelven van fogalmazva, ez ideig át nem vizsgálhatta, hanem a latinra fordított 3-ik ítélet s az innen külön bekívánt fölvilágosítások alapján ez ügyben, — hiven a hasonló esetekben eddig üdvösnek bevált régi gyakorlatához és egyház szelleméhez, melyben az igazság és béke találkoznak, — azon benyomást szerezte magának, hogy az *alakszerű végítélet esélyei, melyek a dolog természeté szerint immár alig gyógyítható békés kiegyenlítés által lennének kikerülendők, — amennyiben a felfüggesztett plébános, aki a Romai szent Congregatio szvai szerint, helytelenül, sőt határozottan rosszul cselekedett, midőn püspökét nyilvánosan sértésekkel illette és nagy számú*

szent mise intentiók összegyűjtött anélkül, hogy talán erre kellőleg felhatalmazva lett volna s azok elvégzéséről törvényes okmányokat tartott volna meg.» — «a neki tulajdonított vétségeikért a hivataltól és javadalomtól való felüggesztés legsúlyosabb büntetésével immár több hónapja lakol.

Ezen felfogás szellemében aztán megbizva Magyarország bibornok Herczegprimását, hogy tekintélyével, okosságával és bölcsességével törekedjék az ügyet lehetőleg békésen elintézni olyképp, «hogy sértetlenül megmaradjon a plébános kötelessége a püspöki szék tekintélyének járó megkövetésére» és arra, hogy az összegyűjtött szentmisék elvégzéséről a jog szabályai szerint elszámoljon, vagy amennyiben ez kívánatos, — a *Szentszéktől azokra nézve feloldást kérjen.*

A kiegyenlítés úja ekkép elvileg megnyitva lévén, a főmagasságú Bibornok herceg-primás az előtte ez év szeptember 24-én személyesen megjelent Hegyi Antalt komoly intelemben részesítette.

Hegyi Antal legalázatos abban esedezett a főmagasságú Herceg-primásnál a bocsánatkérő szöveg hozzávaló közvetítéseért és a romai abszolúto kinyeréseért a svájci miséket illetőleg, melyeket ő, saját állítása szerint elvégzesített, — de róluk okmányokat meg nem őrzött.

A dolog ily fejleményét szentszéki tanácsommal megbeszélve, — közös meggyőződés szerint üdvösnek találtatott, hogy a Hegyi Antal ellen az alapítványi és összes egyházi pénzek kezelése közül az első per lezárása óta felmerült szabálytalanságok kérdése is az ekkép végleg befejezhető első perrel szintén kaposoltassék egybe. S hogy az egyházi pénzek helyre-pótolása a plébános által adandó s a püspöki Szentszék által körvonalazandó biztosítékok és a kérdés is vétsékek le a napirendről, — azon kikötéssel mégis, hogy **ha Hegyi Antal úr az egyházi pénzek megtérítése iránti módokat be nem tartaná, a felüggesztett per e czimen ujra tolytatandó leend ellene.**

Mindezek Hegyi Antal személyes közbejöttével megállapítván, — Hegyi Antal plébános megírta és kötelezőleg aláírta az alább következő, hozzám fölterjesztett levelét:

(A hivatkozott levelet fentebb közöljük nem egész terjedelmében.)

A püspök így folytatja tovább:

Ezen alázatos bocsánatkérő és a jövőben minden lényen szabályszerű eljárást ígérő kijelentések után szívem jóindulatúak, — de engedve egyszersming a római Congregatio békeajánlatának is, — s még inkább szívből óhajtván, hogy a jelen szomorú fegyelmi ügy folyamán a plébános által okozott mérhetetlen erkölcsi kár, a kien-gesztelődés és jobbulási fogadalom magas-asztos tényei! által részben helyre-pótolassék, — ezennel neki atyai szívvvel megbocsátok s őt magamhoz fölemelem.

Ezek értelmében Hegyi Antal a fölfüg-gesztés alól ünepélyesen föloldatván, — október hó 2-án plébániai hivatalába és javadalmába visszahelyeztetik.

Kelt Váczen, a püspöki székvárosomban, 1898. okt. 1-én. *Constantin* püspök.

A bűnbocsánatot tehát kicsalta a kegyes püspöktől, akinek esküvel fogadta jobbulását, csak helyezze vissza a lelki-pásztori hivatalába — bűnfenyítő póre el-dóltéig.

Köztudomású — hogy a visszahelyezés feltételeit hogyan tartotta be. Még nagyobb botrányokkal lepte meg a világot: s ma már nem engedelmeskedik sem az egy-házi sem a világi hatóságoknak.

De ezzel a magyar egyházi és világi hatóságok szégyene nem ért véget.

Ime a szegedi kir. törvényszék nem sokáig hagyott kétségben a felől, hogy a római szentszék prejudikál a magyar bíróságoknak — olyan ügyekben, amelyekben nem fegyelmi, hanem bűnfenyítő kérdésről van szó.

Minden kommentár nélkül közöljük a kir. táblai vádtanács ama határozatát, amelylyel az ügyészi vádindítvány ellenére a további eljárás folytatását beszüntette.

Még azon nem esodálkozunk, ha fel-függesztette volna a további eljárást a B. T. 265 §. alapján, a terhelt elmeállapotára való tekintettel. De az indoklás beszüntette az eljárást, mert nem minősítette sikkasztásnak a — — terhelt beisme-rése daczára, a rábizott pénzek elkezelését.

Hallatlan eset! Méljó a magyar jogász világ esodálatára!

Az indoklás a következőleg hangzik:

Indokok:

Terhelt azzal a váddal szemben, hogy a vádiratban megjelölt 80 mise alapít-ványra felvett összegeket, — a melyek helyes számítás szerint 6750 frt 75 krt tesznek ki, elsikkasztotta, azzal védekezett, hogy azokat a **menyiben hiány-zanak (?)** nem a saját hanem a csongrádi i. k. egyház czéljaira fordította, 2000 frt pedig nála *készpénzben* megvan.

Ámbár terheltnek a csongrádi r. k. egy-ház czéljaira tett kiadásairól készített s a kihallgatásáról felvett jegyzőkönyvhöz (íromány jegyzék 10) csatolt jegyzékben 1 tétel alatt a temetői harang czimére felvett 1600 frtot, továbbá a 31 a. két ünnepi ornatus czimén felvett 1500 frtot Droppa Károly (14), Eszes Mátyás (86) és dr. Szarka Mihály (116) tanuk vallomásai, valamint az íratjegyzék 148 sz. a. fekvő szentszéki iratok szerint nem terhelt hanem már terhelt felüggesztése után Droppa Károly adminisztrátor fizette ki a vácsi káptalan által a csongrádi egyház részére e czélból utalványozott kölcsön-ből (1):

ámbár továbbá terhelt a 4 t. a. egy ezüst kehely czimén felvett 130 frtnak és 11 t. a. hét nagy petroleum lámpa czimén felvett 150 frtnak részéről történt kifize-tését *nem bizonyította*, mégis

minthogy 2 t. a. oltárnak renoválása czimén felvett 2000 frtra vonatkozólag özv. Riszinger Jánosné (142) azt vallotta, hogy neki is terhelt e czimen 2995 frtot fizetett, arra vonatkozólag pedig **hogy az oltárok közadakozásból reno-váltattak, a vizsgálat csupán azt derít-ette ki**, hogy e czélra Máté János és családja összesen 500 frtot adományozott;

minthogy 5 t. a. szentély, két sekrestye és terem, továbbá a 6 t. a. nagy karzat kikövezése czimén felvett összesen 1000 frt kiadásra vonatkozólag Ujszászi János tanu (143) azt vallotta, hogy terhelt neki e czimeken emlékezete szerint 960 frtot fizetett;

minthogy 7 t. a. a falak olajos körül-festése czimén felvett 500 frtra vonatkozólag Juhász István tanu (90) azt vallotta, hogy terhelt neki e czimen körül-belül 80 frtot fizetett; Bagossy József tanu (85) pedig vallotta, hogy részint a falak festéséhez, részint a két templom-tér rendezéséhez felhasznált anyagokért terhelt neki 250 frtot fizetett;

minthogy 8 t. a. koszoruk a falon és 9 t. a. főoltárkép czimén felvett 100 ille-tőleg 400 frtra vonatkozólag Vannay Fe-rencz tanu azt vallotta (102 és II. 85), hogy neki terhelt előbbi czimen 60 frtot vagy esetleg többet, utóbbi czimen pedig körül-belül 350 frtot fizetett;

minthogy 10 t. a. egy üveg csillár czi-mén felvett 75 frtra Schill Gusztáv (142. 3.) vallotta, hogy neki terhelt csillárokért 228 frt 90 krt fizetett;

minthogy 12 t. a. a külvárosi és 13 t. a. a belvárosi templomter rendezése czimén 100 illetve 300 frtra Bagossy József tanu-nak vallomásán felül Bubenik Antal tanu (93) azt vallotta, hogy neki 40—45 frtot, Kádár Sándor tanu (98) vallotta, hogy neki 50 frtot, Mészáros Gábor (97) pedig hogy neki 25 frtot fizetett terhelt e czi-meken s Eszes Mátyás (86) vallotta, hogy a templom-terek rendezésére terhelt nála anyagokat vásárolt s azok árát ki is fizette, de tanu az összegre nem emlékszik;

minthogy 15 t. a. a homoki kápolna oltára és felszerelése czimén felszámított 400 frtra Zavora János (103) vallotta, hogy neki terhelt e czimen 120 frtot, Gébent János tanu (142) vallotta, hogy neki ter-helt e czimen 369 frt 65 krt fizetett;

minthogy a szentszék szeriut terhelt a misealapítványok czimén 1898 június 16-án 2340 frt 76 krt felküldött s ebből folyó-lag terheltnek az ugyanazon hónap 14-én teljesített kihallgatása alkalmával tett azon állítása sem czáfolható meg, hogy a mise-alapítványokból 2000 frt nála készpénz-ben megvan;

s végül minthogy mi adat sincs arra nézve, hogy terhelt az általa tett fennebb felsorolt fizetésekre nem a misealapítóá-nyokból, hanem esetleg az egyházat meg-illető egyéb pénzből teljesítette;

mindezeknél fogva a 16—22 tételek alatt a terhelt javadalmozásához tartozó tanyán tett építkezések költségeitől s a 23 tétel alatt tanyai takarmány ára czimén felvett 500 frttól eltekintve sem vehető megczáfoltnak terhelt azon állítása, hogy ő a hiányzó összeget nem a saját, hanem az egyház czéljaira fordította.

Igaz ugyan, hogy a 148 sz. a. szent-széki iratok szerint terheltnek *kötelessé-gében állott a misealapítványokat elfogadás végett az egyházmegyei főhatóságnak beje-lenteni s az összegeket ugyanoda a kegyes alapítványok központi pénztáránál leendő elhelyezés és gyümölcsösztetés czéljából; a miből következik, hogy terheltnek nem volt joga azon összegekkel ak-ként rendelkezni, a miként ren-delkezett;* mind a mellett minthogy terhelt a nála misealapítványok czimén befizetett összegeket annyival inkább jog-gal tekinthette az egyház tulajdonának, mivel a megfelelő ellenszolgáltatást a mi-sék megtartásával (?) teljesítette; s az által hogy ezen összegeket az egyház czéljaira bár jogtalanul felhasználta, azokkal nem mint sajátjával hanem mint az egyház tulajdonával rendelkezett jogtalanul s azo-kat a tulajdonostól el nem vonta, tehát el nem tulajdonította, terhelt cselekménye ugy a sikkasztásnak, mint bármely más bűncselekménynek alkotó elemét nélkü-lőzi; ugyanezért a felülamodást elutasí-tani kellett.

1900 decz. 18.

Csató, elnök

Deák Péter, előadó.

(Folyt. köv.)

— **Egy plébános kitüntetése.** Főtisztelendő Varga Mihály csanyi plébánost a vácsi püspök Ő méltóságának felterjesztésére Ő szentsége XIII-ik Leo pápa pápai káplánná nevezte ki, egyuttal megengedte, hogy a kitüntetéssel járó jelvényeket, nevezete-sen: lilaszín övet, lilaszín collárét és bi-rétumot viselhesse. Megjegyezzük, hogy azon esetben, ha egy pápai káplán Ő szentsége előtt Rómában megjelen, joga van ahhoz, hogy püspöki díszet ölthessen. A kitüntetéshez még nagyságos czim is jár. Varga Mihály plébános ur kitüntetése őszinte örömmel tölt el bennünket, de azokat is, akik a plébános urat ismerik. Méltóbb kitüntetés r. kath. papot nem érhetett, mint épen őt, aki valósággal mintaképe Krisztus urunk tanait hirdető lelki-pásztornak. Hiszen mindenki tudja itt nálunk, hogy mennyire rajongottak érte a r. kath. hívők. Midőn Hegyi Antal miatt el kellett hagynia a csongrádi plébániát százával vették körül könnyező hivei és az volt a boldog, aki ruháját megérinthette. Valóban örülhetnek csanyi hitsorsosaink, hogy, ilyen egyedül pápi hivatásának élő lelkipásztort nyertek főtisztelendő Varga Mihályban. Mi annál inkább örülünk Varga Mihály kitüntetésének: mert hiszen annak

idejében csongrádi káplán korában valóssággal martyrja lett Hegyi Antal vadállati brutalitásának. Ez a papi talárba bujtatott szörnyeteg majdnem tetteleg bántalmazta Varga Mihályt, amiért az felfedezte, hogy Hegyi Antal a svájczból érkezett misepénzeket hűtlenül kezeli. Most, midőn azt látjuk, hogy a váci püspök Ő méltósága meg tudja jutalmazni azt, aki arra valóban érdemes, alázattal kérdezzük, miért tűri Hegyi Antal féktelenségeit és miért nem bünteti méltóan Krisztus tanainak megcsúfolóját?

UJDONSÁGOK.

— **Kitüntetés.** Fekete Márton Körös-Tisza szabályozási társulati igazgatónak Ő felsége a III. osztályú vaskorona rendet adományozta, hivatalában kifejtett buzgalkodásáért. Mi is eszünkön nagy számú tisztelőihez, akik a megérdemelt kitüntetéshez siettek üdvözlőkkel hozzájárulni. Szeretnők már, hogy a magas kormány a vármegye kitünő adminisztrátorait is résztesse a megérdemelt kitüntetésben.

— **Áttérések a ref. egyházba.** Csongrád hitbuzgó közönsége tömegesen készül áttérni az ev. ref. egyházba: miután a Hegyi által Megváltónak kinevezett Hegyi Antal dühöngéseit nem akarják tovább tűrni.

— **Fogadatlan prókátorok.** Hegyiék ismét beálltak fogadatlan prókátornak. Nem elégedtek meg, hogy a multkor Keviczky András községi ígató végleg kielégítette őket azzal a mivel az effajta önkényt jelelentező prókátorokat szokták elégiteni. Most Kraxner Antal érdekében hullatják mű-könyveiket, holott Kraxnek Antal nem szorult pártfogásukra. Különben, ha a párt-hiveiket akarják lóvá tenni, hát az ellen semmi kifogásunk: mert hiszen már évek hosszú során át azt cselekedték. De, hogy azt ne gondolják, hogy önálló gondolkodású egyéneket is félre vezetnek, hát vegyük tudomásul, hogy a Kraxner Antal meg nem választása miatti keservük rugóját nagyon is ismerjük. Tudjuk mi azt nagyon jól, hogy az a t. ur rettentő meglett volna elégedve, ha Kraxner Antalra legalább 10 községi képviselő rá szavazott volna, mert azon esetben az a t. ur 1 szavazattal többséggel elnyerte volna a nyilvántartói állást. Hát a községi képviselő-testület önállóan gondolkodó része éppen ennek az eshetőségnek vágtatja el utját, midőn Miskolczi Ferenczre adták szavazatukat. Különben is annak a t. urnak juttatott már a fenyítő bíróság igen diszes állást akkor: midőn ülnökséggel tisztelte meg.

— **A csongrádi Messiás.** A zsidók évezredek óta várják a Messiást, aki megszabadítja őket a büntől. Csongrád népe eddig azt hitte, hogy a Messiás már megszületett ezelőtt 1900 évvel. Most azonban arra a nagyszerű meglepetésre ébredtek fel mult vasárnap, hogy űk disznó ölben, nem is imádkoztak, de erkölcs-telenkedtek, amíg új Messiás nem született a világra — aki már megérkezett, s éppen Csongrádot boldogítja. . . . Mindig is mondtuk, hogy Hegyi Antal rég-óta közveszélyes őrált, s hogy maholnap egynesen Istennek fogja magát kikiáltani — akinek nem parancsol a világon semmiféle törvény: de sokkal rohamosabban közeledik az örökös téboly felé, mintsem képzeltük volna. A «Tiszavidék» legutóbbi számában ugyanis álnév alatt, a következőket írja önmön magáról — «Mielőtt Hegyi ide került, addig mind a két templom valóságos (?) **disznó ottá** alacsonyított. A templomban a **legerköltetelenebb** (?) dolgok játszódtak le. Csongrád polgárai már azon a ponton állottak, hogy más vallásra térjenek át. (Épen most állanak ott ő miatta!) És Hegyi Antal mint **Megváltó** érkezett Csongrádra! mint aki arra van hivatva, hogy Csongrádot **megszabadítsa** a büntől. — — — Ez a nép Hegyiék közhíreit, hogy van még annyi vagyona, **ahora téphet!** (Ellopja tőlük még a mesgyéjüket is, hogy nem lehet járni az utakon! Elharácsol most is tőlük 12.000 frt értékű földet, hogy azt perelni kell majd. És még ő veri a mellét!) «Neki köszönheti a nép azt is, hogy nem volt kénytelen kezébe venni a vándor vagy koldus botot — mert ha Hegyi Antal nincs, akkor **már régen össze esett volna Csongrád népe a rabiga alatt!** (Hát a szent korbács ütése alatt hányan estek össze, őh, farizeus komédiás!) És ezért meggyőződött róla a nép, hogy mint Megváltóját **kell** szeretni és áldani őt! És ezt a népet akarják Hegyi ellen fellázítani, amely nép mint a **Messiást tiszteli.**» Persze ugy tiszteli pofonokkal, mint az öreg Keviczky, aki a templomban felpofozta a csongrádi Messiást: vagy mint Szemes Antal és masok — akik jól elverték a dühöngő őráltat. Mert hiába kiáltja ki magát ő sikkasztó

tósága — — Istennek, Messiásnak — tudja róla mindeki, hogy átka Csongrádnak ez a szerencsétlen őrált.

— **Építkezések.** Semmi közünk ugyan az «őreg takarékos» ügyeihez, nem is akarunk fogadatlan prókátornak beállni, de azt már még sem hagyhatjuk szó nélkül, hogy a mi szeretet társaságunk: Holló Adolf takarékpénztári igazgató úr, a leégett ház helyére pinczenélküli épületet terveztetett. Amennyiben ebben a tekintetben t. társaságunkat nem vagyunk képesek meggyőzni, azon reményünknek adunk kifejezést, hogy talán a takarékpénztár igazgató-sága másként fog intézkedni. Hiszen nagyon szép a takarékosaság addig, ameddig másoknak kárt nem teszünk vele. Mert hát szeretnénk tudni, vajon lesz-e olyan őrált kereskedő aki pinczenélkül kiveszi az üzleti helyiségeket?

— **Szocialista képviselőjelölt.** A Hegyi Antal által teremtett anarchia meghozta a maga gyümölcsét. A felső hatóságok engedékenységé miatt a nép nagy rétegeiben mozgalom indult meg, hogy ez évben szocialista jelöltet fognak felléptetni az országos képviselő választás alkalmával, — s Mzőffy Vilmost vagy más valakit fognak jelölni. Végtelenül sajnáljuk, hogy idáig engedték az anarchiát fejlődni: hogy a szocializmust újra felébressze. — — De ez még nem minden. Ellehetünk készülve majd véres katasztrófákra és országos botrányokra.

— **A kidobott lakodalmi vendégek.** A mult év február havában lakodalom volt Csongrádon a Szép-utcában, amelyen részt vettek a többek közt Major János, Kádár Mihály és Hajdú Imre is. A duhaj legények hamarosan leszopták magukat, azután azzal mulattak, hogy szurkálni kezdték a vendégeket. Végre is rendőrök szabadították meg a garázda emberektől a lakodalmas népet. A kidobott vendégek bosszúra szomjaztak. Hogy kicsodán töltik ki, az mellékes volt reájok nézve, azért belekötöttek a gyanútlanul hazafelé tartó Heringer Sándorba és Keller Bertalanba. Lapátokat és fadorongokat kaptak fel s úgy elverték Heringert, hogy szegénynek eltört a karja. A szegedi törvényszék súlyos testi sértés büntette miatt ma Hajdú Imrét és Major Jánost 1—1 évi börtönre, Kádár Mihályt pedig 7 havi börtönre ítélte.

Legjobb orvosság. Mindazok, kik gyomorhaj, étvágytalanság, rossz emésztés, májfájdalmak, kólika, verszegénység, ideges foglájásban szenvednek, használják a világhírű Pserhofer vértisztító labdacsokat, melyek teljesen ártalmatlanok, gyorsan és biztossan hatnak és a legelsőrangú orvosok által ajánlatnak. Hasznos szolgálót vélünk tenni t. olvasóinknak, ha e kitünő szert b. figyelmükbe ajánljuk. 1 tegeres, mely 6 doboz á 15 labdac 1.05 frt. A pénz előleges beküldése után 1 tegereset 1.25 frt-ért, 2 tegereset 2.30 frt-ért, 3 tegereset 3.35 frt-ért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszerháza, Bécs, 1. Singerstrasse 15.

Hol a vidámság? Erre a nehéz kérdésre az egyedüli helyes felelet az, hogy a vidámság ott van, a hol a «Mátyás Diák»-ot olvassák. A hol jóízű nevetés hallatszik, a hol elégedettség út tanyát, a hol a derű tanyázik, a hol a vő az anyósát is mosolyogva nézi s hol az adóvégrehajtót is nevetve fogadják: ott a Mátyás Diák nem hiányzik. Ez a legmulatságosabb és legnagyobb terjedelmű élclap ugy karikatúrái val, adomáival, aktuális vicceivel, vig elbeszélés ivel, szenzációsan vidám regényével, változatos talányrovatával és bravúros alakjaival a legszeretreméltóbb házibarád, a melynek egy családnál sem volna szabad hiányoznia. A Mátyás Diák Murai Károly szerkesztésében, a Wodianer F. és Fiai kiadásában jelenik meg s immár tizenharmadik évfolyamát futja. Előfizetési ára negyedévre 3 korona. A

kiadóhivatal (Budapest, Sarkantyus-utca 3) mutatványszámot ingyen és bérmentve küld.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Csongrádvármegye szűkségügyi bizottságától.

1. szám.
szűks. biz. 1901.

Hirdetmény.

Csongrádvármegye hajdúi s tisztí legényeinek 1901 évi ruha és csizma illetményét képező:

15 drb barna posztó köpeny, 15 drb nyári posztó nadrág, 15 drb téli posztó nadrág, 15 drb sapka, 15 drb atilla, 15 drb vászonzubony, 15 drb vászon magyar nadrág, továbbá 15 pár új és 15 pár fejelés csizma elkészítésére szállítására ezennel zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Felhivattak a vállalkozni kívánó iparosok, hogy zárt **írásbeli** ajánlataikat alólírott-nál **1901. márczius hó 7-ik napjának d. e. 10 órájáig** nyujtsák be, a mikor az ajánlatok elbirálatni fognak.

Megjegyeztetik, hogy a posztó s lényegesebb anyagok csupán hazai gyártmányok lehetnek; a minta az ajánlathoz csatolandó s beszerzési forrása úgy az ajánlat benyújtásakor, mint az illetmények átvételénél igazolandó.

Az ajánlatok a ruhaneműekre s a csizmákra külön adandók be; mértékvételi díj külön fel nem számítható.

A szállítás határideje 1901 évi május hó 1-ső napja.

Szentesen, 1901 évi február hó 20-án.

Dr. Cicatricis Lajos

vm. főjegyző, biz. elnök.

3817/1900. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Csongrád városi takarékpénztár végrehajtónak, valamint a kir. kincstár és Fekete István p. kengyeli lakos csatlakozott végrehajtónak özv. Fekete Jánosné Kása Mária és Fekete István elleni 500 korona, 122 korona 40 fillér és 165 kor. 52 fillér s jár. iránti végrehajtási ügyében az ifj. Baghy Imre, Borbás Ferencz és neje Vas Julianna, Fekete István, Fekete Sándor kiskorú, Fekete János, Sváb Imre, Kátai Rókus és Bujáki Viktor nevén álló a csongrádi 12110 sz. tjkben A+1-6 sor-szám alatt felvett ingatlanok közül az (1649-1650) hrsz. ház utáni kilenczesi legelő járandóság a végrehajtási törvény 156 § a pontja alapján egészben 51 kor. a 4944-4949 5120-5127 hrszámú 1 3/4 telek utáni kilenczesi legelő járandóság-ból Fekete István végrehajtást szenvedett illető 15/256-od rész 41 korona 40 fillér, — a 7601 hrsz. 2/4 telek utáni kilenczesi legelő járandóság a végrehajtási törv. 156 §. a) pontja alapján egészben 204 kor. a 7779-7783 hrsz. 3/4 telek utáni kilenczesi legelő járandóság a végrehajtási törv. 156 §. a) pontja alapján egészben 306 kor. a 7787-7794 hrsz. 1 2/4 telek utáni kilenczesi legelő járandóság-ból Fekete István végrehajtást szenvedett illető 15/256-od rész 35 korona 85 fillér, és a 7796-7801 hrsz. 3 1/8 telek utáni kilenczesi járandóság-ból Fekete István végrehajtást szenvedett illető 15/256-od rész 74 korona 70 fillér ezennel megállapított kikiáltási árban — még pedig ezen ingatlanokra a 655 895 és 792 95 tkszámmal C 1-2 alatt Fekete Jánosné Kása Mária javára bekebelezett haszonélvezeti jogra tekintet nélkül, — továbbá a Borbás Ferencz és neje Vas Julianna, Fekete István, Fekete Sándor kiskorú, Fekete János, Darida Pálné László Kókai Erzsébet, Sváb Imre, Kátai Rókus és neje Bujáki Viktor nevén álló a csongrádi 12115 sz. tjkben A+1-8

sorszám alatt felvett ingatlanok közül az 1580 hrszámú ház utáni kilenczesi legelő járandóság a végrehajtási törv. 156 §. a.) pontja alapján egészben 51 korona, a 4611—4614 hrsz. $\frac{2}{4}$ telek utáni kilenczesi legelő járandóság a végrehajtási törv. 156 §. a.) pontja alapján egészben 204 kor. a 7597—7600 hrsz. $\frac{2}{4}$ telek utáni kilenczesi legelő járandóság a végrehajtási törv. 156 §. a.) pontja alapján egészben 204 kor. az 1433 hrsz. ház utáni kilenczesi legelő járandóság a végrehajtási törv. 156 §. a.) pontja alapján egészben 51 kor. a 8087, 8089, 8093 hrsz. 1 egész telek utáni kilenczesi legelő járandóságból Fekete István végrehajtást szenvedett illető 54/1392 rész 15 korona 82 fillér az 1651. 1651/a. 1652 hrsz. utáni kilenczesi legelő járandóság a végrehajtási törv. 156 §. a.) pontja alapján egészben 51 kor. a 7610—7617/a. hrsz. $\frac{2}{4}$ telek utáni kilenczesi legelő járandóság a végrehajtási törv. 156 §. a.) pontja alapján egészben 204 kor. és a 7784—7786 hrsz. $\frac{3}{4}$ telek utáni kilenczesi legelő járandóság a végrehajtási törv. 156 §. a.) pontja alapján egészben 306 korona ezennel megállapított kikiáltási árban még pedig az ezen ingatlanokra a 655/95 és 792/95 tkszámmal C 1—2 alatt Fekete Jánosné Kása Mária javára bekebelezett haszonélvezeti jogokra tekintet nélkül az 1901 évi márczius hó 22-én d. e. 9 órakor a csongrádi kir. járásbíróóság helyiségében árverés alá fogtak bocsájtani s a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy ovedékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1900. évi december hó 28-án A. kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság.

Laurisin Miklós
kir. aljársbíró.

Forgó G. István

Templom-útezai házában egy 3 szobás úri lakás április 24-től kiadó.

Hirdetések

jutányos árban felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

UNGHVÁRY LÁSZLÓ
CZEGLED

UNGHVÁRY LÁSZLÓ 300 holdas czegledi gyümölcsbirtokosja és szőlőtelepének árjegyzékét megjelent. mely 600 gyümölcsfaj leírását tartalmazza. Nemes csemete eladatik 2 krtól 50 krtig. Rendelhető mindenféle vadonca, nagy mennyiségű sima és gyökere szőlővessző. Kapaszkodó sörény-készítésre alkalmas akácok, gieditschea maclura, ribizli stb. Viszonteladók 20—30% engedményt s 4—8 havi hitelt kapnak. Kertészeti eszközök és kitérőhorok is adatkak el. Árjegyzék bérmentve küldetik.

Köhögők és hurutos szenvedőknek a
Kaiser
meil-bonbon a legbiztosabb gyógyszer **2650** közjegyzőileg elismert bizonyítvány

Egyedüli álló bizonyítéka a biztos segítségnek **köhögés, reketség, hurut és elnyálkásodásról.** 1 csomag 20 és 40 fillérért kapható Csongrádon **Ungváry József** gyógyszerésznél

Patkányölő
(Felix Immisch Delics)

a legkitűnőbb szer patkányok és egerek gyors és biztos elpusztítására. Ártalmatlan emberek és házi állatokra. Kapható csomagban 1 korona 20 és 60 fillérért Ungváry József gyógyszerésznél helyben.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépjárművek
Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legújanyosabb árak mellett ajánljának:

Lincoln traktorjaink a világ legnagyobb loconobil- és cséplőgép-gyára

Locomobill és gőzcséplőgép-készletek
Kiváló jármű- és cséplőgépek. Jól szerkesztett, könnyű szerelésű, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szennyezőgépek, boronák.

"Columbia-Drill"
legjobb sorvetőgépek, szeskravatók, répvágók, kukoricza-mozdók, daráló, orló-malmok, egyetemes acél-ékek.

2- és 3-vasú ékek és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékét kérésre ingyen és bérmentve küldjük.

Gázkészülék Gyártási Vállalat
Mauthner Adolf és Társai
Budapest, V., Arany János-utca 5. szám.
Acetylen világítási berendezések
minden nagyságban.

Számos berendezés üzemben.

CALCIUM CARBID ELADÁS
minden mennyiség a legolcsóbb napi árban.

== Árjegyzékek és költségvetések díjmentesen ==
Szakképzett képviselők kerestetnek.
== Számos elismerő nyilatkozat birtokában vagyunk. ==

A többek között berendezték:

Özv. gróf Batthyány Józsefné, nagybirtokosné Felbár	"Bosna"-szálló Banjaluka (Bosznia)
Dr. Almássy László, ügyvéd Jászberény	Friedrich Sándor, vendéglős N.-Palánka
Dr. Polgár Sándor, ügyvéd Gyöngyös	Haus Korosztály, vendéglős Hódcság
Takarekpénztár Esztergom	Mezei Mór, vendéglős Munkács
Közseghaza Vojtek	Földváry István, vendéglős Uj-Gradiska
Bikfalvy Testvérek, kereskedők Zilah	Frank Mór és Tsa, vasuti vendéglős Boglár
Löwy József és Tsa, likörgyárosok Besztercebánya	Wimmer Károly, vendéglős Bjelina (Bosznia)
Trappista-kolostor Prijedor (Bosznia)	Planer Ferencz, vendéglős Déva
"Posavina"-szálló Breka (Bosznia)	Kónya Miklós, vendéglős Zilah
	Kaszinó-egylet Nyirbátor
	Welser Berthold, vendéglős L.-Szt.-Miklós.